

Luonnollinen Koulu – hanke

FOURCORE - opetusmenetelmä

Joonas Miettinen

puh. 0408368109

joonasmiettinen@hotmail.com

Mitä dokumentti käsittelee?

Dokumentti auttaa selventämään FOURCORE:n, sekä Luonnollinen Koulu – hankkeen tarkoitusta, lähtökohtia ja tavoitteita.

Miksi koen uuden menetelmän tuottamisen ja opetuksen toimintamallin muuttamisen tärkeäksi?

Tarve menetelmälle ja Luonnollinen Koulu – hanke idealle on syntynyt omakohtaisesta kokemuksesta jo opetustyövuosien alussa 2011.

Havaitsin ja koin, että

- Oppilaille ei juuri lainkaan opeteta itsesäätelytaitoja (oman toiminnan ohjaus) - Oppilaille ei juuri lainkaan opeteta tunne-elämän tasapainoa tai sen tuomaa kompetenssia edistäviä ja sääteleviä taitoja (tunnekasvatus)
- Oppilaille ei juuri lainkaan opeteta aidosti sosiaalisia taitoja (yhteistoiminnallisuus, ryhmätyöskentely)
- Oppilaille ei juuri lainkaan opeteta ajattelutaidollisia taitoja (asioiden vertailu, luokittelu, ryhmän muodostaminen, ominaisuuden tarkastelu, jotka edistävät työmuistia, informaation käsittelyä ja nopeuttavat mm. luetun ymmärtämistä.)

Näistä epäkohdista omien havaintojen, kokemusten sekä mm. tutkimussuunnitelmassa mainittujen toisten henkilöiden tieteellisten kirjoitusten ja artikkelien mukaan muodostuu merkittävä osa oppimisen pulmia, erilaisia tunne-elämän häiriöitä käsittäviä käyttäytymismalleja, oppimismotivaation puutetta, suuria vaikeuksia toimia ryhmässä, kiusaamista, mielenpulsia ja niin edelleen.

Suurin osa oppimishaasteisista oppilaista kärsii monesta oppimisen pulmasta yhtä aikaa. Nämä oppimisen ja hyvinvoinnin haasteet ovat tunne-elämän, sosiaalisen kyvykkyyden ja kognitiivisen toiminnan pulmia. Siksi kokonaisvaltaiselle menetelmälle on tarvetta.

Lisäksi uusi opetussuunnitelma tuo mielenterveystaidot alakouluihin, eikä opettajilla ole pedagogisia välineitä toteuttaa niitä.

Useat oppilaat tutkimusten mukaan, sekä omien havaintojen ja kokemusten mukaan kokevat peruskoulun merkityksettömäksi, ja oppimisen tehokkuus on valtaosalla oppilaista minimissä. Lisäksi yhä useampi oppilas kokee hyvinvointiin liittyviä haitallisia tekijöitä, kuten stressiä, liiallista jännitystä tai ahdistuneisuutta, sekä yksinäisyyttä.

Miten toimin huomattuani luonnottomat epäkohdat?

Otin tehtäväkseni muuttaa koko pedagogisen toimintamallin ja samalla mietin millaisessa oppimisympäristössä tämä tapahtuisi parhaiten.

Oivalsin omien kokemusten ja havaintojen kautta, kuinka ehdottoman tärkeää on, että opetusjärjestelmään sulautetaan jo varhaisessa vaiheessa sosio-emotionaalinen ja kognitiivinen välineistö niin opettajille kuin oppilaille.

Miksi mm. tunnetaidot ja tietoisuustaidot ovat osa opetusmenetelmää?

Ihminen toimii tunteiden, tarpeiden ja halujen kautta, siksi näiden sivuuttaminen tai huomiotta jättäminen voi johtaa merkittäviin haittoihin yksilö- ja yhteiskuntatasolla. Puhumattakaan siitä, miten nämä tekijät vaikuttavat sisäsyntyiseen motivaatioon ja elämäntapaan. Suomessa on muun muassa vuosittain 5 miljardin euron mielenterveystyönkustannukset. Lasten ja nuorten yleisin terveyttä häiritsevä syy on mielenterveydellinen.

Oivalsin, että neljä ydintaitoa nivoutuvat keskenään luonnollisesti yhteen, ja että näiden neljän ydintaidon avulla oppilasta voidaan valmentaa sosio-emotionaalisella ja kognitiivisella tasolla. Samoja menetelmiä käytetään jälkihoitoisesti nyt mm. yrityselämän valmennuksissa, terapioissa, urheiluvallennuksessa ja yksityiselämän suhteissa.

Mielenterveys on ennen kaikkea kyky ja taito.

Keho ja mieli ovat oppimisen ja hyvinvoinnin välineitä.

FOURCORE valmentaa oppilasta kokonaisvaltaisesti huomioimaan kehon ja mielen osana hyvinvointia ja oppimista.

Mitä tapahtui kun otin käyttöön ydintaitojen opetuksen, sekä tuottavan oppimisen mallin?

Ydintaitojen opettamisen jälkeen havaitsin luokan toimintakulttuurin muuttuneen merkittävästi myötätuntoisemmaksi, oppimisen tehokkaammaksi ja oppilaiden itsesääntelyn ja oman toiminnan ohjauksen kehittyneen.

Koska oppilaiden sujuva yhteistoiminnallinen oppiminen ja hyvät oman toiminnan ohjaukset taidot mahdollistivat paljon tehokkaamman oppimisen verrattuna perinteiseen opetusmalliin, kehitin samaan aikaan myös koko toimintakulttuurin muuttavaa mallia sen mukaiseksi. Ryhmätyöskentely oli mukavaa ja sujuvaa, oppilaat olivat motivoituneita ja innostuneita. Näistä lähtökohdista muutettuani pedagogisen toimintakulttuurin perinteisestä oppimiskulttuurista tuottavan oppimisen mallin mukaiseksi (Luonnollinen Koulu – hankkeen toimintamalli) oppimismotivaatio, tulokset ja tehokkuus paranivat selkeästi havaintojeni, sekä yleisten koulussa toteutettujen mittareiden ja kokeiden mukaan entisestään.

Oppilaat olivat selkeästi enemmän motivoituneita, tuottivat enemmän sisältöä, löysivät omat vahvuudet toimia, etsivät innokkaammin tietoa, toimivat ryhmässä niin, että jokainen oli aktiivisesti läsnä, sekä auttoivat toisiaan tehtävissä, sekä ongelmanratkaisussa. Lisäksi he tuottivat valtavan määrän omaa materiaalia, kuten lauluja, runoja, muistiinpanoja, esityksiä ja tansseja, joita he halusivat esitellä yhteisesti koulussa.

Miksi minä olen tukemassa koulumaailman muutosta, sekä uuden opetussuunnitelman sisältöjen konkretisoitumista ja toimintamalleja alakouluihin?

Minut valittiin osaltaan virkatehtävääni juuri opetuksen kehittämistäni takia ja nyt tuo kehittäminen on tuottanut FOURCORE – opetusmenetelmän, sekä Luonnollinen Koulu – hankkeen toimintamalleineen kuuden vuoden jälkeen.

Herkkyyks ja tunnollisuus auttaa minua huomaamaan epäkohdat ja luonnottomat toimintamallit, sekä tavat.

Koen, että menetelmän ja hankkeen yhteisvaikutuksesta koko koulun toimintakulttuurin ja – ympäristön muutos tuottaisi koulujärjestelmälle merkittäviä etuja, hyötyjä ja hyvinvointia puhumattakaan yhteiskunnan kehityksestä esimerkiksi kymmenen vuoden sisällä. Jos opetus saataisiin järjestymään havaittujen, perusteltujen ja selvitettyjen pedagogisten toimintamallien pohjalta, joka pitäisi sisällään ydintaitojen opettamisen ja valmentamisen, sekä Luonnollinen Koulu –hankkeen tuottavan oppimisen mallin mukaisen opetuksen osana uuden opetussuunnitelman laaja-alaista ja monialaista oppimista, voisi koulujärjestelmä tuottaa merkittävästi parempia tuloksia, sekä ennen kaikkea hyvinvointia.

Tällä hetkellä koulujärjestelmän läpi kulkee oppilaita ilman elämänhallinnan perustaitojen opetusta, josta koituu merkittäviä yhteiskunnallisia kustannuksia, puhumattakaan työkyvyn, oppimisen ja hyvinvoinnin heikkenemisestä.

Työelämä on muuttunut radikaalisti. Työssä vaaditaan yhä enemmän taitoa ja kykyä säädellä stressiä, kykyä ja taitoa työskennelle vuorovaikutuksessa, sekä itsensä ilmaisua, vastuullisuutta ja kykyä pitää yllä henkistä ja fyysistä tasapainoa.

Työ on tulevaisuudessa lähestulkoon informaation käsittelyä ja vuorovaikutussuhteiden kautta etenevää verkostoitumista.

Tähän haasteeseen tulee antaa jo välineet ja mahdollisuudet vastata varhaisessa vaiheessa, sillä jo opiskeluvaiheessa nuoret kohtaavat yleisimmin mielenterveysaasteita, kuin muita hyvinvointia haittaavia tekijöitä, puhumattakaan työelämästä.

Olen kokenut ja havainnut, että FOURCORE –opetusmenetelmän arvo, sekä Luonnollinen Koulu – hankkeen arvo pedagogisesti, yhteiskunnallisesti ja yksilöllisesti on hyvin merkittävä. Tätä näkökantaa voi perustella useasta näkökulmasta, mutta hankkeen tasolla se perustuu mm. WHO:n tutkimukseen, jossa jokainen mielenterveyteen sijoitettu euro maksaa itsensä takaisin noin nelinkertaisena.

Tällä hetkellä kouluissa on merkittävä aukko elämänhallinnantaitojen (joiden ydintaitoja ovat tunnetaidot, tietoisuustaidot, ajattelutaidot ja sosiaaliset taidot) opettamisessa.

Haluan antaa menetelmälle ja hankkeelle sen oikean arvon tuomalla taustalle akateemisen tutkimuksen, joita muut ovat tehneet eri osa-alueista. Olen hyvin vakuuttunut jo nyt ydintaitojen opettamisesta ja hankkeen toimintamallista, joten olen erittäin kiinnostunut saamaan näkyville muuttuneet asiat myös yliopistollisen tutkimuksen näkökulmasta.

Siitä olisi hyötyä yhteiskunnan opetusrakenteiden konkreettiselle muuttamiselle, hankkeen eteenpäin viemiselle, opetusmenetelmän skaalautumiselle perusopetukseen, sekä myös koulutuksen järjestäjille ja tietenkin erityisesti opettajille ja oppilaille itselleen.

Pelkästään työkykyyn, päihteiden väärinkäyttöön, mielenterveystyönkustannuksiin liittyvien tutkimusten ja arvioiden mukaan tarve mm. tunnetaitojen, tietoisuustaitojen ja sosiaalisten taitojen opetukselle on merkittävä.

Näillä ydintaidoilla on jo paljon kansainvälistä tutkimuspohjaa itsessään. Menetelmien taustalla on samat lainalaisuudet vaikka yksityiskohdissa voi olla eroavaisuuksia.

Onko tutkimukselle valtiollisen tason tarvetta?

Valtion kärkihankkeena on digitaalisten oppimisympäristöjen, sekä uudenlaisen pedagogiikan kehittäminen 100 miljoonalla eurolla. UEF:in etu olisi olla mukana hallituksen linjaamassa tavoitteessa ja ohjelmassa, sekä tuottamassa tutkimusta joka pyrkii viemään sen sisällön konkreettisesti ja aidosti opetuskentälle opettajien ja oppilaiden käytettäväksi.

Suomen merkittävimpiä vientituotteita on opetus, sekä erilaiset mobiilipelit. Tämä tutkimus voisi olla mukana viemässä eteenpäin Suomen arvokasta koulutusta, jota voitaisiin kehittää yhä

ajanmukaiseen suuntaan.
Myötätunnolla,
Joonas Miettinen,
Joensuussa, Kesäkuu 2016